



**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Mulieri secretum non committendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

se desertam, contemptamque videns, & omnibus insuper exosam, amissa patria, calcato omni decore ac honestate, profligata pudicitia, eò demum redacta est insanæ, ut victoris classem secutura, se in mare præcipitem daret. Quam inter undas fluctuantem, & jam carinârum extremam prensantem, conspicatus Nîsus pater, qui paulo ante mutatus fuerat, in halieatum (ex genere aquilarum vel accipitrum, vulgo falconem) aduncis impedit unguibus, iratoque rostro. Scylla metuens sibi ab infestante volvere, retrahit manus à navigio, & aura sibeleante, subitas induit plumas, inque avem, cirin nomine (ἀρτον κείγειν, à tondendo appellatam) transformatur, quam quidam ataudam seu cassitam esse arbitrantur, quod commam acuminatam velut galeata in capite gerat, patri scilicet defectam.

Ethica.

I. (a) Primum documentum. Purpureus atque fatalis *Nîs* crinis significat, arcana regum & sanctiora consilia non evulganda, præsertim feminis. Etiam Samson in crinibus vires, oculos, libertatem, vitam habebat, sed omnia perdidit, quia secretum suum auribus Dalilæ commisit. Pulcherrimorum consiliorum frustrations, & foedi rerum exitus secretorum evulgationi adscribendi sunt. Infrimori sexui si quid arcani credas, id in vas pertusum te immisisse putas, per mille rimas effluet. Admiranda fuit in Papyrio, puero etiamnum prætextato, taciturnitatis observatio; qui etiam matrem sollicitantem, quid in Senatu fuisset actum (nam ei in curiam cum parente intrare licebat) rara silentii fide in ætate tam tenera, decretrum ignaram esse voluit, uti scribit Gellius lib. I. c. 23. Taciturnitas, inquit Scribanus c. 15. in Politico-Christianæ, est optimum ac tutissimum administrandarum rerum vinculum. Arcana consilia PP. Conscriptorum Romæ multis annis nemo senator evulgavit. At nescio quomodo his moribus, aut nocturnæ uxorum blanditiæ, aut imprudens filiorum ac parentum amor, aut amicitiae necessitudo, aut domesticorum fiducia, occultanda extorqueant. Idem cap. 27. Jam in servorum multitudine magna atria observantium, quis celet omnia? & quod secretum spores mulieri creditum? nullis propè tenetur secreti legibus mulier: prærogativa huius sexus est, nunquam, nusquam silere. Vulgari amat, & ut videri, sic atri; & secretissimum suum inimicæ aperiet, si desit amica, si socia, si conubernalis, quæ nunquam mulieri defuit. Quid? quod voluptatis suæ, adeoque & libertatis magnam partem putet, si quod concreditum ipsi, in-

(a) *Mulieri secretum non committendum.*

genua



genua quadam libertate in amicæ profundat sinum. Et certè, quisquis rem mulieri commisit, vulgari voluit; nec certior alia evulgandi ratio, quām vel unitus plerumque mulieris fidei rem committere, maximè si se-cretum pæctus fueris: quò enim & tu sanctiùs imperaveris, & sanctiùs illa spoponderit, hoc avidiùs in narrationem properabit; imò & provolabit. Neque enim satis illi ivisse est, volare vult. Alas addidit narrandi concre-dita desiderium. Addidit & timor: vereri enim credas disrumpendam, si diutiùs hoc è recenti torculari mustum pectoribus stringat. Ne mirere: servitutis enim quoddam genus esse putat, non posse loqui; libertatis, posse. Et quis vir hic accuset mulierem? si silere ipse non potuit, cur secre-tum à muliere sperat? in criminis paritate, nōnne maius primum manet auctorem? vult secretum suum vir? imperet linguae: laxavit? ne da-mnet mulierem, cuius omnis sapientia in ore est. Hæc vir ille doctissimus. Magno suò malo Nisus didicit, purpureum feminæ, & quidem puellæ se cri-nem detexisse. Rex fuit; diadema caput cinxit; regnum ipsum eā fasciâ protexisset. Si capillos eā involvere cautiùs voluisset.

IL. (b) Minos insignem justitiam, etiam inferorum iudex constitu-tus, animi sui generositatem & celstudinem hīc quoque luculentè exeruit; nam perfidiam feminæ dūm abominatur, virum se ostendit fortē, & im-peratorem strenuum. Non fraude, nec proditionibus oppugnandus est hostis, sed armis & virtute. Alexander certè magnus tantum absuit ab his fallendi artibus, ut Ducibus suis dicentibus, Persas intempesta nocte appri-mendos videri, responderit, latrunculorum & furum istam esse solertiam; sibi gloriam in consilio habenti, Darium palam luce aggredi certum esse. Curt. lib. 4. Egregium facinus M. Furii Camilli describit Livius Dec. 1. lib. 5. Ad quem Falerios urbem obsidentem pædagogus (seu ludimagister) optimatum filios ludibundos in castra perduxerat, ut civitatem Camillo proderet. At is denudatum proditorem, vinctis post tergum manibus, pueris verberandum, & Falerios reducendum tradidit; eaque humanitate & fide Faliscorum omnium animos, & ipsam etiam urbem ditione oc-cupavit. Sic Timocharem Pyrrhi Epirotarum regis medicum, prodito-rem, Fabritius consul respuit, cum dicto: Urbem à filio Martis conditam, armis bella, non veneno gerere. Valer. Max. lib. 6. de Justit. & Tiberius Imp. Catto euidam Ariminum, præcipuum Germanorum decus & Ducem, promittenti veneno necaturum, respondit: non fraude, nec occultis insidijs, sed palam & armatum populum Rom. hostes suos ulcisci sole-re. Tacit lib. 2. annal. Rectissimè Curtius lib. 5. Falli eos vehemen-ter,

(b) Perfidia ac proditionis detestatio.